

БЕКІТЕМІН
«Әлихан Бөкейхан атындағы
гимназиясы» КММ директоры
К. Нургалиева
“ 01 ” 09 2023 ЖЫЛ

**Лауазымдық нұсқау
ПЕДАГОГ-ПСИХОЛОГ**

**ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ
МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ**

- Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің оқу іс-әрекетінің білім беру уәждемесін, үлгерімін, шығармашылық өзін-өзі іске асыруын, психологиялық жай-күйін тұрақтандыру, бейінді өзін-өзі айқындау және басқа да қолайлы жағдайларын **ҚАЛЫПТАСТЫРУ**.
- Білім беру қызметіндегі қиындықтарды **АНЫҚТАУҒА ЖӘНЕ ДИАГНОСТИКАЛАУҒА**, консультация беруге, білім беру ортасы жағдайында психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу мен қолдау көрсетуге, білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, педагогтардың, ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің психологиялық салауаттылығын сақтау және нығайтуды көздейді.

ҚҰРАМЫ

- **Психологиялық қызмет – білім беру ұйымының АЛҚАЛЫ ОРГАНЫ. ҚҰРАМЫНДА – білім беру ұйымы басшысының (директордың) орынбасары, педагог-психологтар, әлеуметтік педагог.** Психологиялық қызметтің құрамы орта білім беру ұйымы басшысының бұйрығымен реттеледі және бекітіледі.
- **СЫНЫП ЖЕТЕКШІЛЕР, ТӘРБИЕШІЛЕР, ПӘН МҰҒАЛІМДЕРІ, МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР**, білім алушылар мен тәрбиеленушілерді психологиялық-педагогикалық қолдау процесіне қатысады және лауазымдық міндеттеріне сәйкес ата-аналармен және өзге де заңды өкілдермен өзара іс-қимыл жасайды.

ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ-ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ҚОЛДАУ ПРОЦЕСІ

- **БАСТАУЫШ** білім беру деңгейінде – әрбір білім алушының бейімделуі және шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру кезінде танымдық және оқу уәждемесін, дербестігін және өзін-өзі реттеуді дамытуда қолдау көрсету.

- **НЕГІЗГІ орта** білім беру деңгейінде – оқытудың жаңа жағдайларына бейімделу, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің танымдық және оқу іс-әрекетін дамыту, жеке және құндылық-мағыналық өзін-өзі дамыту және өзін-өзі міндеттерін шешуде қолдау көрсету, танымдық процестерге тұрақтылықты қалыптастыру.
- **ЖАЛПЫ орта** білім беру деңгейінде – білім алушы мен тәрбиеленушіге өзін-өзі анықтауға және жеке сәйкестілікке, бейінді бағдарлануға көмек көрсету, мақсат қою және дербес шешімдер қабылдау қабілетін дамытуға, орнықты дүниетанымдық қалыптастыруға жәрдемдесу болып табылады.

ЛАУАЗЫМДЫҚ МІНДЕТТЕРІ

- **ЛАУАЗЫМДЫҚ МІНДЕТТЕРІ** «Педагог лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 БҰЙРЫҒЫНА СӘЙКЕС ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛАДЫ».

ҚЫЗМЕТ ТӘРТІБІ ҚАМТИДЫ

Бақылау, әңгімелесу, диагностика жүргізу, сондай-ақ білім алушылар мен тәрбиеленушілерден, ата-аналардан немесе өзге заңды өкілдер мен педагогтерден келіп түскен ауызша немесе жазбаша түскен өтініштерді (сұраныс) талдау арқылы білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқытудағы, дамыту мен тәрбиелеудегі **ҚИЫНДЫҚТАРДЫ АНЫҚТАУ**

Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге жеке немесе топтық әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық **ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ**

Білім алушылар және тәрбиеленушілермен, педагогтармен және ата-аналармен немесе өзге де заңды өкілдермен өзара іс-қимылдың интерактивті нысандарын қоса алғанда, психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу жөніндегі іс-шараларды, педагогикалық кеңестер, семинарлар мен конференциялар **ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ**

Әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді қамтамасыз ететін педагогтер мен мамандардың **ПӘНАРАЛЫҚ ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛЫН ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ**

Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің табысты әлеуметтенуі, кәсіби бағыттылығын, бейіндік оқу траекториясы мен жеке білім беру кеңістігін саналы тандауына **ЖАҒДАЙ ЖАСАУДЫ ҚАМТИДЫ**

Психологиялық қызметтің принциптері

- Кәсіби **ӘДЕПТІ САҚТАУДЫ;**

- Баланың жеке басына **ЭМПАТИЯ және ҚҰРМЕТ** көрсетуді;
- Білім алушы мен тәрбиеленушінің жеке және жас ерекшелігін **ЕСЕПКЕ АЛУДЫ**;
- Психологиялық және педагогикалық білімді **ИНТЕГРАЦИЯЛАУДЫ**;
- Баланың құқықтары мен мүдделерін сақтай отырып, ақпараттын **ҚҰПИЯЛЫЛЫҒЫН**;
- Білім алушылардың, тәрбиеленушілердің, ата-аналардың немесе өзге де заңды өкілдердің, педагогтардың денсаулығына, ар-намысы мен қадір-қасиетіне зиян келтіру мүмкіндігін **БОЛҒЫЗБАУДЫ**;
- Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді білім беру процесінде сүйемелдеудің **ҒЫЛЫМИ, КЕШЕНДІЛІГІ**, бірізділігін, кезеңділігін және үздіксіздігін ескере отырып жүзеге асыруды;

Педагог-психологтың 5 БАҒЫТЫ

1) Диагностикалық	Бүкіл оқу кезеңіндегі балалардың ерекшеліктерін психологиялық-педагогикалық зерделеу.
2) Консультациялық	Білім беру үрдісінің қатысушыларына дербес көмек көрсету.
3) Дамытушылық
(түзету)	Білім алушылармен және тәрбиеленушілермен жаңа білімге, дағдылар мен қабілеттерге қатысты уәждемені қалыптастыру, оларды игеру мүмкіндіктері, оқу және танымдық қызметте өзін-өзі көрсете алу мүмкіндіктері бойынша жеке жұмыс.
4) психологиялық-педагогикалық ағарту	Білім алушылар мен педагогтардың кәсіби өсуіне, өзін-өзі анықтауына жәрдемдесу (сынып сағаттар, семинарлар, ата-аналар жиналысы, педагогикалық кеңестер, интерактивті әдістер мен дәрістер)
5) ұйымдастыру-әдістемелік	ПҚ жұмысына мониторинг жүргізу және талдау, көрнекі материалдарды дайындау, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің сүйемелдеуімен пәнаралық тәсілді әзірлеу және ғылыми әдістемелік жұмысты жүргізу.

Өтініштер (сұраныс) бойынша жұмыс тәртібі

- білім алушының немесе тәрбиеленушінің өтініші тіркеледі және психологиялық қызмет мамандарымен қаралады;
- педагог-психолог ата-аналармен психологиялық көмек көрсету және өткізу кестесін, форматын жазбаша келіседі;

- жүргізілген диагностикалық жұмыстың қорытындысы бойынша педагог-психолог қалыптасқан жағдайдың себебін анықтайды және айқындайды, психологиялық-педагогикалық қорытынды мен ұсынымдар жасайды, психологиялық-педагогикалық сүйемелдеу мамандарымен бірлесіп, жеке жұмыс жоспарын әзірлейді, оны орта білім беру ұйымдарының бірінші басшысы бекітеді;
- ата-аналардың өтініштері психологиялық қызметтің мамандарымен тіркеледі және қаралады;
- психологиялық қызметтің мамандары сынып жетекшісімен бірлесіп жағдайды зерделейді және психологиялық қызметтің негізгі жауапты маманын айқындайтын орта білім беру ұйымының басшысын хабардар етеді;
- әлеуметтік немесе психологиялық-педагогикалық сүйемелдеудің жеке жоспары жасалады (2 данада, жазбаша түрде ата-анасы куәландырады)
- психологиялық жай-күй немесе мінез-құлық, құқықтық, әлеуметтік немесе отбасылық-тұрмыстық проблемалар анықталған кезде білім алушы немесе тәрбиеленуші тиісті бейіндегі мамандарға консультацияға жіберіледі
- білім алушылар мен тәрбиеленушілерде эмоционалды-еріктік, мінез-құлық тәуекелдері мен *оқуда және дамуда қиындықтар*, сондай-ақ *кәсіби күйін қалудың* өзіндік проблемалары *анықталған* жағдайда педагогтердің өтініштері;
- педагогтің өтініші тіркеледі және психологиялық қызмет мамандарымен қаралады;
- психологиялық қызметтің мамандары жағдайды зерттеп, басшыны хабардар етеді;
- әлеуметтік, психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетудің нысандары мен әдістерін анықтайды;
- психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді қамтамасыз етеді, білім алушылар мен тәрбиеленушілердің құқықтары мен мүдделерін ескере отырып, алынған деректердің құпиялылығын сақтайды.

ҰСЫНЫЛАТЫН ҚЫЗМЕТ ТӘРТІБІ **ПҚ ОРНАТУҒА МҮМКІНДІК БЕРЕДІ**

Әрбір білім алушыны әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық сүйемелдеумен қамтамасыз етуге қойылатын бірыңғай талаптарды **АЙҚЫНДАУ**: психологиялық қызметтің бірыңғай бағыттары, мақсаттары, міндеттері, қағидаттары, мүшелерінің және психологиялық –педагогикалық қолдау процесіне қатысушылардың құрамы

Білім беру процесіне қатысушылардың (білім алушылар мен тәрбиеленушілер, ата-аналар, педагогтер) психологиялық қызметіне **ЖҮГІНУ ТӘРТІБІН РЕТТЕУ**

Білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық мәдениетін **АРТТЫРУ**

Баланың құқықтары мен мүдделерінің **САҚТАЛУЫН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ**.